

ROLUL PSIHOLOGULUI ÎN IDENTIFICAREA ȘI ASISTAREA CAZURILOR DE VIOLENȚĂ DOMESTICĂ

Silvia BRICEAG, conf. univ., dr.,

Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte,

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Alexandra HRIȚCU, master în științe sociale, psiholog,

Direcția Generală Asistență Socială, Sănătate și Protecția Familiei mun. Bălți

***Summary:** By researching the specialized literature and analyzing real-life experiences, we come to find that anyone can become a victim of domestic violence. However, the results of the studies indicate that women are more frequently subjected to aggression, having increased vulnerability. The specialized literature discusses the feminization of violence in contemporary society. Violence against women is recognized worldwide, and the Republic of Moldova is no exception. Due to the power of domination in the family, the woman more easily falls prey to aggression. In this article I presented evidence that domestic violence has a wide range of manifestations: mental, physical, sexual and social. They can combine in an infernal amalgam and with certain obvious consequences, surface but also deep on the victims. The case study model regarding the management of a crisis situation can be useful to specialists in the field.*

Keywords: child, family, psychologist, police, man, violence, woman.

Introducere

Fețe speriate, vânătași și lacrimi. Multe lacrimi. Ochi mari și frumoși de copii. Dar de copii speriați. Mama începe să povestească, cu ochii plecați, o frumoasă poveste de dragoste începută cu 20 de ani înainte și înecată în lacrimi. În lacrimile ei și ale copiilor care sunt martori și victime ale violenței tatălui. S-au cunoscut în urmă cu 20 de ani, dar nu s-au căsătorit imediat, lăsând să treacă trei ani, să fie siguri că totul va fi bine. Și a fost bine. El câștiga bani buni, ea vedea de casă, gospodărie și copii. Nu trăiau în lux, nu aveau tot ce-și doreau, dar se înțelegeau, copiii erau cuminiți, ascultători și învățau bine iar zilele și anii se scurgeau lin, cu bune și cu mai puțin bune. Apoi a venit accidentul, boala și prima palmă. Apoi încă una și apoi încă una și din ce în ce mai multe, încurajate de alcool. Amenințările tatălui au îngrozit copiii. Zile în șir lacrimile nu s-au mai oprit. De ce nu a spus „nu” acestei căsnicii imediat după primul abuz? Și mai iubește soțul, nu a avut curajul să înceapă o nouă viață, teama de a-și crește cei patru copii fără tată, scuzele și promisiunile că nu se va mai repeta? Sunt întrebări la care se mai gândește și

astăzi, după atâta timp. Această poveste nu este singura din păcate. Sunt atât de multe încât violența conjugală a ajuns, fără să exagerăm, o problemă socială. Multe cazuri rămân necunoscute, depre altele aflăm din mass media când deja este prea târziu. Familia este unitatea de bază a societății. Violența conjugală distruge familii deci distruge și societatea românească. Ce este de făcut, ce putem face? Prima schimbare și poate și cea mai importantă este să renunțăm la ”nu este treaba mea, nu mă amestec”. Violența are consecințe devastatoare pe plan social de aceea a ajuns o problemă publică. Ca oameni, dar și ca psihologi avem obligația să ștergem lacrimile victimelor pe care le vedem că suferă lângă noi, dar totdată să ne gândim și la acelea care suferă neștiute de nimeni și nu au curajul să rupă tăcerea și să strige după ajutor. Pentru acestea este necesară elaborarea unui set de măsuri legislative care să protejeze victimele, să combată și să prevină violența în familie prin crearea unor instituții specializate care să abordeze multilateral această problemă.

Cadrul conceptual.

V. Cerneavski consideră că violența domestică poate fi definită ca „orice act violent comis de o persoană de pe poziția unui rol marital, sexual, parental sau de ocrotire, asupra altor persoane, cu roluri reciproce” [2]. Prin această abordare se înțelege că violența domestică poate fi orice acțiune cu tentă violentă care poate fi exercitată de o persoană, care se regăsește în mai multe poziții sau roluri: mamă/ tată, fiică/fiu, soție/soț, bunel/bunică, soră/frate, asupra altor membri ai familiei. Cercetând literatura de specialitate și analizând experiențele din viața reală, ajungem să constatăm că victimă a violenței domestice poate deveni oricine. Totuși, rezultatele studiilor denotă că femeia este supusă mai frecvent agresiunilor, având vulnerabilitate sporită.

În literatura de specialitate se discută despre feminizarea violenței în societatea contemporană [3]. Violența asupra genului feminin este recunoscută la nivel mondial, iar Republica Moldova nu este o excepție. Datorită puterii de dominare în familie, femeia cade mai ușor pradă agresiunilor.

Conform Legii nr.45 din 01.03.2007 [1], art.2 Noțiuni principale, violența în familie este caracterizată ca orice acte de violență fizică, sexuală, psihologică, spirituală sau economică, cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare ale altei persoane, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, comise de către un membru de familie în privința altui membru al aceleiași familii, prin care s-a cauzat victimei prejudiciu material sau moral. La fel în prezenta lege putem observa faptul că violența are mai multe forme precum:

violență fizică - vătămare intenționată a integrității corporale ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, prin otrăvire, intoxicare, alte acțiuni cu efect similar; [1]

violență sexuală - orice violență cu caracter sexual sau orice conduită sexuală ilegală în cadrul familiei sau în alte relații interpersonale, cum ar fi violul conjugal, interzicerea folosirii metodelor de contracepție, hărțuirea sexuală; orice conduită sexuală nedorită, impusă; obligarea practicării prostituției; orice comportament sexual ilegal în raport cu un membru de familie minor, inclusiv prin mângâieri, sărutări, pozare a copilului și prin alte atingeri nedorite cu tentă sexuală; alte acțiuni cu efect similar; [1]

violență psihologică – impunere a voinței sau a controlului personal; provocare a stărilor de tensiune și de suferință psihică prin ofense, luare în derâdere, înjurare, insultare, poreclire, șantajare, distrugere demonstrativă a obiectelor, amenințări verbale, afișare ostentativă a armelor sau lovire a animalelor domestice, neglijare; implicare în viața personală; acte de gelozie; impunere a izolării prin detenție, inclusiv în locuința familială; izolare de familie, de comunitate, de prieteni; interzicere și/sau creare a impedimentelor în realizarea profesională ori interzicere și/sau creare a impedimentelor în realizarea programului educațional în instituția de învățământ; persecutare prin contactarea sau încercarea de a contacta prin orice mijloc sau prin intermediul altei persoane victima căreia i s-a cauzat o stare de anxietate, frică pentru siguranța proprie ori a rudelor apropiate, fiind constrânsă să-și modifice conduita de viață; deposedare de acte de identitate; privare intenționată de acces la informație; alte acțiuni cu efect similar; [1]

violență spirituală - subestimare sau diminuare a importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, prin interzicere, limitare, luare în derîdere sau pedepsire a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice sau religioase; impunere a unui sistem de valori personal inacceptabile; alte acțiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare; [1]

violență economică - privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate; abuz de variate situații de superioritate pentru a sustrage bunurile persoanei; interzicere a dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune; control inechitabil asupra bunurilor și resurselor comune; refuz de a susține familia; impunere la munci grele și nocive în detrimentul sănătății, inclusiv a unui membru de familie minor; alte acțiuni cu efect similar; [1]

violență împotriva femeilor – acte de violență bazate pe gen, care cauzează sau poate cauza femeilor o suferință fizică, sexuală sau psihologică, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, forțarea sau privarea de libertate arbitrară, comise în sfera publică sau privată; [1]

În cadrul cercetării noastre ne-am propus ca să discutăm despre violența domestică, care este o formă a violenței prezente în societate și răspândită pe larg. Atunci când vorbim despre violența în familie nu putem să nu dicuăm și despre Ordinul de Restricție de Urgență (ORU) care este o măsură provizorie de protecție a victimei violenței în familie, aplicată de poliție, prin care are loc înlăturarea imediată a agresorului din locuința familiei și stabilirea unor interdicții prevăzute de lege, în vederea prevenirii repetării/comiterii acțiunilor violente, asigurând astfel victimei și altor membri ai familiei siguranță în locuința lor. ORU se eliberează de către angajații poliției pentru o perioadă de până la 10 zile și se pune imediat în aplicare, agresorul și victima (în cazul copiilor – reprezentantul legal al victimei) fiind informați despre restricțiile aplicate, drepturile și obligațiile care le revin și despre răspunderea pentru neexecutarea cerințelor ordinului de restricție. ORU se eliberează, în mod obligatoriu, de organul de poliție în caz de stabilire la locul faptei, ca urmare a evaluării riscurilor, a circumstanțelor din care rezultă o bănuială rezonabilă că au fost comise acte de violență în familie și/sau persistă un pericol iminent de repetare sau comitere a acțiunilor violente. După emiterea și comunicarea ordinului de restricție de urgență, poliția va înlătura agresorul din domiciliu, iar în caz de încălcare de către agresor a restricțiilor impuse va iniția procedura de atragere a agresorului la răspundere contravențională în baza art. 318¹ din Codul Contravențional [4].

Dacă în decurs de 10 zile victima violenței în familie dorește ca această măsură să fie prelungită, solicită Ordonanța de Protecție (OP) este un act legal, prin care instanța de judecată aplică măsuri de protecție a victimei pentru o perioadă determinată de timp. Ordonanța de protecție este eliberată de judecător în 24 de ore de la primirea cererii. Prin ordonanța de protecție, judecătorul poate obliga agresorul să părăsească pentru o perioadă locuința comună, chiar dacă el este proprietarul acesteia. Ordonanța de protecție este eliberată pe un termen de până la 3 luni și poate fi prelungită dacă victima sau copiii săi sunt încă în pericol [5].

Ordonanța de protecție obligă agresorul să părăsească locuința comună, chiar dacă agresorul sau rudele acestuia sunt proprietarii imobilului. Obligă agresorul să stea departe de locul în care te afli, atât tu, cât și copiii tăi. Interzice agresorului să te contacteze, pe tine, copiii sau alte persoane aflate în îngrijirea ta, prin telefon, rețele de socializare etc. Obligă agresorul să poarte o brățară electronică (la mână sau picior) cu ajutorul căreia va fi supravegheat ca să nu încalce ordonanța de protecție. El va fi urmărit în mod electronic oriunde s-ar afla. Obligă agresorul să contribuie la întreținerea copiilor comuni. Interzice agresorului să păstreze sau să poarte armă [5].

În toate cazurile menționate mai sus, la cererea privind eliberarea ordonanței de protecție trebuie să fie anexată cererea personală a victimei cu indicarea motivelor sau a situației care atestă imposibilitatea victimei de a se adresa personal. În cazul în care angajatul organului de poliție, organul de asistență socială sau procurorul primește cererea victimei cu privire la depunerea demersului privind emiterea ordonanței de protecție, iar victima este în imposibilitate de a depune personal cererea, în cel mai scurt timp, dar nu mai târziu de 24 ore,

această cerere va fi înaintă în instanța de judecată împreună cu toate materialele probante pentru a fi examinată [5].

Ca orice fenomen negativ de ordin social, violența față de femei și violența în familie implică costuri social-economice (creșterea numărului concediilor medicale, scăderea productivității muncii, creșterea mortalității, mărirea cheltuielilor pentru pedepsirea/asistența și consilierea agresorilor și reabilitarea victimelor, întreținerea copiilor rămași fără îngrijire părintească) cât și costuri morale (afectarea relațiilor dintre parteneri, destrămarea familiilor, dezorganizarea relațiilor părinți-copii, creșterea criminalității în societate) [6].

Cu toate că în perioada anilor 2008-2017 au fost realizate activități de consolidare a capacităților medicilor, au fost aprobate ghiduri și instrucțiuni metodice cu privire la atribuțiile sectorului medical în asistența și referirea cazurilor de violență în familie și violență față de copii, domeniul medical nu asigură o abordare sistemică a fenomenului [6].

1) În conformitate cu standardele internaționale, serviciile de sănătate mintală vizează asigurarea accesului victimelor violenței în familie precum și victimelor violenței sexuale la diverse tipuri de servicii psihologice organizate pe etape de intervenție: [6]

a) Consiliere psihologică imediată, în situația de criză, focalizată pe necesitățile victimei [6].

b) Suport psihologic post-traumatic, ce vizează acordarea serviciilor psihologice pînă la trei luni după incident [6].

c) Suport psihologic post-traumatic de lungă durată, mai mult de trei luni incluzînd evaluarea sănătății mentale a victimei și oferirea suportului necesar sau referirea către alți specialiști, după caz [6].

La etapa actuală accesul victimelor la servicii psihologice depinde de existența în raza unității administrativ-teritoriale a centrelor care prestează servicii sociale victimelor violenței în familie, sau organizații necomerciale care activează în acest domeniu [6].

Cel mai bun predictor al violenței domestice este existența unui incident produs anterior momentului în care se discută riscul de violență în familie. Indiferent de forma pe care a luat-o manifestarea violenței, apariția ei în relațiile dintre membrii familiei reprezintă o breșă ce treptat va îngădui forme și manifestări tot mai ample, mai variate și mai frecvente. O nevinovată remarcă de genul “ nu-mi place cum ți-ai aranjat părul“ sau “nu-mi place cum te-ai îmbrăcat “ va atrage după sine, în timp, consecințe tot mai dramatice. Aceste remarce pot fi apreciate de cel /cea căruiia îi sunt adresate ca o manifestare a interesului sau, altfel spus, a iubirii. În realitate, apare aici deja o arogare a dreptului de a impune celuilalt limitele existenței și ale manifestărilor, după bunul plac al celui care se simte în poziția dominantă. Cel supus nu are dreptul la o existență proprie, la nevoi proprii. Existența și nevoile lui se vor forma conform principiilor și îngrădirilor impuse, adeseori arbitrat, de către cel care domină [7].

Atunci când vine vorba despre violența asupra femeii și rolul psihologului în identificarea și suportul acestora, psihologul este persoana care un rol deosebit de important și anume este acel specialist care identifică dacă a avut loc prezența violenței în cadrul familiei și cum se manifestă. De obicei atunci când are loc un act de violență domestic și este solicitată intervenția organelor de drept, dacă sunt copiii minori se înaintează în cadrul DGASSPF Bălți o fișă de sesizare în care se descrie situația care a fost creată în familie dar și se remite un demers în adresa DGASSPF Bălți privitor la situația familiei și anume la ceea ce s-a întâmplat pînă la solicitarea organelor de drept. În momentul când la domiciliu se deplasează organele de drept se întocmește chestionarul de constatare și evaluare a riscurilor în cazurile violenței în familie, unde la final se notează indicatorii semnificativi ai riscului, cazul se referă către organele competente și se înregistrează în registrul R-1 (penal) sau R-2 (contravențional), dar în majoritatea cazurilor dacă se atestă violența în familie se înregistrează în R-1. După aceasta se decide care sunt acțiunile următoare cu agresorul, fie acesta este înlăturat din familie fie are loc plasarea victimei în cadrul unui centru de plasament.

Când la domiciliu se află doar persoane mature fără copii se efectuează aceleași acțiuni de către organele de drept.

În cazul când se adevărește faptul prezenței violenței domestice în familie, persoana de la poliție care a fost în momentul apelului remite toate materialele necesare ofițerului de sector care mai apoi remite toate materialele necesare către organul de urmărire penală, care ulterior remite procurorului materialele pentru a fi înaintate în instanța de judecată.

Un rol important în această procedură o are psihologul care este cel care lucrează nemijlocit cu victima violenței în familie și care elaborează raportul de evaluare psihologică, solicitat de organul de urmărire penală și de către ofițerul de sector. Atunci când este recepționat demersul privind acordarea serviciilor psihologice este invitată victima la ședințele de consiliere psihologică unde se utilizează mai multe metode pentru a identifica faptul comiterii violenței asupra acesteia.

***Un model de studiu de caz privind gestionarea unei situații de criză
(Violență asupra soției)***

Notă: Numele sunt schimbate

Subiectul : Luca Olga

Data și locul nașterii. 14.09.xxxx Bălți

Ocupația : angajată.

Structura și componența familiei: tipul familiei – normală

Alte persoane care locuiesc împreună cu familia: la adresa de domiciliu locuiește dna Olga.

Condiții de viață și de muncă: condiții acceptabile, are propria locuință, dotată cu toate cele necesare.

Dezvoltarea fizică și starea sănătății: este sănătoasă.

Prezentarea cazului:

- În cadrul ședințelor de consiliere dna Olga a afirmat că la începutul relației de concubinaj cu dl Găina Dorin nu erau conflicte și acesta nu aplica careva forme de violență.
- Din luna august 2021 aceștia au început să locuiscă împreună și concubinul în luna septembrie a plecat la muncă peste hotarele țării unde s-a aflat până în luna decembrie 2021, pe perioada aflării acestuia peste hotare se iscau des conflicte între ei și aceasta a decis ca la reîntoarcerea dlui X în țară să pună punct relației.
- Concomitent dna ne-a comunicat că pe parcursul lunii ianuarie 2022 concubinul permanent o terorizează, intimidându-o în scopul de impunere a voinței și controlului personal, provocând-i stări de tensiune și violență psihologică exprimată prin ofense, luare în derâdere, hărțuire, urmăriri, insultări și porecliri.

Istoricul evoluției problemei

La data de 20.12.2021 când acesta a revenit de peste hotare, dna Olga a încercat ca să inițieze discuția cu el referitor la viitorul relației, la care din cele menționate de ea dl X, fiind în stare de ebrietate alcoolică a început să o lovească din cauza că dorește să rupă relația cu el, la fel i-a luat actele și a încuiat-o în locuință unde a fost nevoită să se afle 5 zile fără dorința ei, după aceste 5 zile a reușit ca să-și adune toate hainele și a fugit din locuința concubinului.

Totodată dna Olga a relatat că nu dorește ca să fie din nou cu el deoarece îi este frică de viața personală și de cele ce se pot întâmpla cu ea, căci cunoaște de ce este în stare concubinul când consumă băuturi alcoolice.

Descoperirea cauzelor generatoare

- La data de 08.01.2022 aflându-se în localitatea bunicilor și venind acasă la o oră mai târzie, s-a întâlnit cu concubinul care a venit din orașul Bălți cu un taxi și agresând-o fizic și moral a silit-o să intre în mașină, pe parcursul drumului spre orașul Bălți a agresat-o fizic, la care din cele comunicate șoferul nu a intervenit sub nici o formă. Ea ne-a relatat că contrar dorinței ei a fost silită de concubin să intre în locuința acestuia unde a fost agresată de dl X, la fel a fost lovită cu o cană în regiunea ochiului drept având nevoie de asistență medicală.

Comportamentul:

- frică majoră față de agresor.
- nu are încredere în speciaștii în ceea ce privește faptul acordării suportului necesar.

Dialog cu victima:

- victima a menționat că cazul de abuz fizic asupra acesteia a avut loc în perioada anilor 2017-2022, la acel moment nu se adresase la poliție, nu s-a adresat la organele competente din motiv că considera că dl X se va coreca, la moment a mers și a scris o cerere la organele de drept în urma căreia a fost emis Ordin de Restricție pe un termen de 10 zile.
- pe parcursul evaluării psihologice s-a identificat că actele de violență asupra dnei Olga erau cu o intensitate sporită în ultima perioadă și chiar deja de ceva timp trebuia ca să solicite și intervenția medicului.

Analiza datelor și stabilirea ipotezelor

- Dacă concubinii ar ajunge la un numitor comun în ceea ce privește relațiile dintre aceștia și nu ar fi aplicate forme de violență în familie asupra dnei Olga, relațiile vor reveni la normalitate.
- Dacă dna Olga se adresa anterior la organele competente în ceea ce privește actele de violență în familie, consecințele puteau fi mult mai minore.
- Dacă concubinul va conștientiza faptul că presiunea dar și forța fizică pe care o aplică asupra dnei Olga nu sunt acceptabile, s-ar crea condiții pentru menținerea unei relații pozitive cu aceasta.

Elaborarea unui program de schimbare

Fixarea obiectivelor

Obiective pe termen lung

1. Familia va frecventa regulat toate ședințele de consiliere psihologică.
2. Evitarea în totalitate a oricărui contact cu potențialul agresor.
3. Dna Olga se va implica plener în schimbarea situației.

Obiective pe termen scurt

1. Dna Olga va manifesta activism în cadrul ședințelor de consiliere.
2. Dna Olga va primi sarcini fiind implicată în diverse acțiuni, pentru a fi responsabilizată.

Metode și strategii

- Conceperea și punerea în practică a unor metode coerente de lucru cu victima violenței domestice.
- Strângsă legătură cu familia, astfel încât prezența la ședințele de consiliere să fie 100%.
- Acordarea suportului necesar pentru depășirea situației dificile în care se află la moment și evitarea repetării situațiilor similare.
- Clienta va fi antrenată în activități care vor stimula încrederea în sine, stima de sine.
- Se vor aplica metode de evaluare psihologică pentru identificarea stării psiho-emoționale.

Aplicarea programului de schimbare

Responsabilități

- Efectuarea pașilor mici îndreptați abținerii de la comunicarea cu potențialul agresor.
- Crearea și menținerea unei atitudini de stimă și de respect ca aceasta să aibă posibilitatea de a prelua acest comportament pozitiv.
- Asigurarea unui climat securizant și liniștit în familie pentru dezvoltarea armonioasă a acesteia și formarea unei personalități puternice.
- Mediul familial să fie un centru al afectivității și al confortului emoțional pentru dna Olga, unde aceasta ar avea posibilitatea de a se retrage și a se simți în siguranță alături de persoane care ar avea posibilitatea să o susțină.

Participarea acasă

- Rudele să fie foarte atente la evoluția comportamentului acesteia în continuare, pentru evitarea repetării situațiilor similare.
La necesitate să fie acordate servicii psihologice de lungă durată.

Teme scrise:

- Se va reduce numărul notițelor de care trebuie să țină cont.
- Se vor aplica metode de evaluare psihologică a relațiilor intra-familiale până la promovarea ședințelor de consiliere cât și după ședințele de consiliere.

Aptitudini sociale

- În timpul activităților clienta va avea ca sarcină să coordoneze planul de acțiuni, consultat anterior cu psihologul.

Ședințe de consiliere

- Odată pe săptămână vor avea loc ședințe de consiliere în cabinetul de asistență psihologică.
- Se vor efectua ședințe de consiliere individuale.

Evaluarea programului de schimbare

- La interval de o săptămână, apoi la o lună de la prima întâlnire au avut loc ședințe cu victima violenței în familie.
- Obiectivele pe termen scurt au fost realizate și se observă progrese rapide în ceea ce privește starea emoțională a dnei Olga
- În urma asistenței acordate putem conchide faptul că starea emoțională care era anterior instabilă la moment a devenit stabilă.

Rezolvarea problemei

Starea psihologică a dnei Olga în urma acțiunilor ilegale din partea dlui X era agravată, clienta manifestând frică față de agresor, un nivel ridicat de anxietate, nivel ridicat de depresie. nivelul de risc fiind major.

În urma intervenției de urgență, la momentul evaluării starea psiho-emoțională a clientei este stabilă.

Clienta a fost informată despre posibilitatea de a beneficia de un spectru larg de servicii acordate victimelor violenței în familie.

Concluzii

Dna Olga a avut de suferit psihologic și moral în urma acțiunilor ilegale din partea dlui X.

În urma acțiunilor ilegale din partea dlui X, acestea i-au fost pricinuite traume psihologice și daune morale.

Consecințele traumelor fizice, psihologice și morale asupra dnei Olga în urma acțiunilor ilegale din partea dlui X erau manifestate prin frică, stări de anxietate și depresie.

Asupra dnei Olga la moment deja nu mai persistă stări de intimidare în scopul de impunere a voinței și a controlului personal din partea dlui X, aceste stări erau prezente până la promovarea ședințelor de consiliere și erau manifestate prin faptul că dl X, încerca prin diferite metode ca dna Olga să retragă cererea care a fost depusă referitor la actele de violență în familie.

Dna Olga la moment nu are fobie față de dl X în urma conflictelor și neînțelegerilor care au fost prezente în cadrul vieții în comun în familiei, dar și actelor de violență.

Nu au fost stabilite careva date asupra dnei Olga care demonstrează că poate denatura realitatea sau să ducă în eroare organul de drept.

CONCLUZII FINALE

Regula existenței familiilor violente este marginalizarea lor în comunitate. Ca o consecință a acestei marginalizări, din rândurile familiilor violente provin cei mai mulți copii analfabeși sau cu abandon școlar.

Violența domestică are un registru larg de manifestări: psihice, fizice, sexuale și sociale. Ele se pot combina într-un amalgam infernal și cu anumite consecințe evidente, de suprafață, dar și de profunzime asupra victimelor.

Femei care își pierd încrederea și bucuria vieții, copii care cresc învățând violența ca pe o metodă de schimb în relațiile cu ceilalți sunt dramaticele dovezi ale modificărilor profunde ce apar în cazul victimelor violenței domestice.

Este bine de reținut că relațiile sănătoase nici odată nu sunt abuzive. Membrii de familie trebuie să se respecte reciproc. Nu este exclus faptul că posibil chiar abuzatorul este supus unui stres major, însă aceasta nu este o scuză pentru violență. Există multe modalități sănătoase de a face față stresului și conflictului. Nu este exclus nici faptul că abuzatorul își iubeste partenerul/partenera, însă violența nu poate fi justificată nici sub o formă.

Este bine de știut că multe tipuri de abuz sunt infracțiuni în conformitate cu Codul Penal al Republicii Moldova și că abuzatorul poate fi atras la răspundere de poliție.

Este posibil ca persoana abuzată să nu dorească să discute despre familia sa cu alte persoane, sau să creadă că violența în familie este o problemă privată. Adevărul este că aceasta e o problemă de ordin public care afectează familii, copii și întreaga societate. Cea mai mare daună o suportă copiii care trăiesc într-un mediu abuziv.

Persoana abuzată poate discuta cu medicul, asistentul social, psihologul, polițistul. În situația dacă este abuzat copilul, trebuie să contacteze poliția sau direcția de protecție a copilului. Atâta vreme cât violența domestică e ignorată, lăsată să își continue existența secretă și devastatoare, nu putem vorbi de o reală politică socială, tinzând spre o bună calitate a vieții individului și a familiei.

Cât despre viitor, unul din semnele distincte ale victimelor violenței domestice e absența planurilor de viitor, așa cum capacitatea femeii victimă de a-și construi un plan de viitor și de a-l urmări cu consecvență o considerăm a fi semnul reabilitării ei, după conviețuirea cu un partener violent. În final, concluzia la toate aceste afirmații este că violența în familie se află la originea celor mai dificile probleme sociale ale comunităților.

Bibliografie:

1. Legea nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie. In: 18.03.2008, Monitorul Oficial, nr. 55-56.
2. TURLIUC, Maria Nicoleta, TOBOLCEA, Iolanda et. al. Violența în familie între stigmatizare, acceptare socială și intervenție terapeutică. Iași: Ed. Universității „Al. I. Cuza”, 2008. 347 p. ISBN 978-973-703-357-4.
3. VÎRLAN, Maria, CARATA, Dumitru, LAPOȘINA, Emilia et. al. Asistența socială – un răspuns la problematica grupurilor de risc. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2013. 325 p. ISBN 978-9975-46-181-8.
4. <https://cdf.md/herassments/care-este-ordinea-evenimentelor-in-sedinta-de-judecata-in-prima-instanta/>
5. <https://cdf.md/herassments/ce-alte-optiuni-mai-exista/>
6. https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/intr26_49.pdf
7. <https://www.scrigroup.com/educatie/psihologie-psihiatrie/REFERAT-VIOLENTA-IN-FAMILIE25424.php>